

 adoptă
un copac

 VIITOR
PLUS

 Primăria
Capitalei

Împădurești pentru București

Ghid metodic pentru
educația de mediu
clasele 0-4

Proiectul este realizat cu sprijin de la bugetul local al Municipiului București. Conținutul acestui proiect nu reflectă neapărat poziția Primăriei Municipiului București / Consiliului General al Municipiului București și nu implică nicio responsabilitate din partea Autorității Finanțatoare.

Adoptă un copac este un program care ajută la creșterea suprafeței împădurite din sudul României și contribuie la educarea oamenilor cu privire la importanța pădurilor, a acțiunilor de plantare și a activităților de voluntariat – www.adoptauncopac.ro

Despre campania „Împădurești pentru București”

Scopul proiectului este de a contribui la susținerea și promovarea protecției mediului înconjurător în Municipiul București, prin responsabilizarea și educarea cetățenilor, îmbunătățirea calității spațiilor verzi urbane și celebrarea acțiunilor pozitive pentru mediu.

563 de arbori și arbuști vor fi plantați în toamna lui 2022 în curțile școlilor și instituțiilor partenere în proiect, cu ocazia aniversării a 563 de ani de existență ai Bucureștiului.

Plantarea de noi păduri, perdele forestiere sau chiar și copaci individuali este de multe ori cea mai bună soluție pentru a combate o diversitate de probleme de mediu precum temperaturile extreme, înzăpezirea drumurilor, deficitul de apă din sol, eroziunea terenurilor, scăderea fertilității solului, degradarea peisajelor și lipsa spațiilor de relaxare și recreere. Reușita plantărilor este dată de respectarea mai multor reguli atât privind plantarea în sine, cât și a planificării acesteia.

Despre Adoptă un Copac:

Asociația Viitor Plus a pornit, în 2008, programul Adoptă un Copac, cu misiunea de a crește suprafața împădurită în județele care prezintă cel mai mare deficit forestier din România și sunt afectate de fenomenele climatice și de alte procese de degradare a solurilor, dar și de a crește nivelul de conștientizare a publicului larg cu privire la importanța mediului forestier pentru menținerea echilibrului dintre om și natură.

Programul atrage fonduri din mediul privat (firme și persoane fizice), pentru a planta păduri și perdele forestiere adiționale, în interesul și beneficiul comunităților care nu dispun de resursele financiare necesare, dar prezintă angajamentul și dorința de implicare. În toamna anului 2022, programul de împădurire Adoptă un Copac va depăși numărul de 1 milion de puieți forestieri plantați. Mai multe informații despre aceste comunități și acțiunile de plantare desfășurate [aici](#).

Despre Ghidul Educațional

Planul de lecție pentru profesori-învățători conține o lecție teoretică și una practică și își propune să ajute elevii să descopere educația de mediu într-un mod interactiv. Planul de lecție conține link-uri active, ce pot fi accesate ușor, unde veți găsi planșe sau materiale suport pentru buna desfășurare a activităților.

Lecția teoretică a fost creată sub forma unei povești, în timp ce lecția practică invită elevii să planteze, cu ajutorul informațiilor din [Ghidul de plantare](#) atașat.

Obiective specifice

- Conștientizarea participanților asupra importanței și rolurilor pădurii.
- Îmbunătățirea atitudinii în ceea ce privește responsabilitatea omului față de pădure.

Materiale necesare

- Povestea iepurașului – ppt [[link](#)]
- Videoproiector/televizor

Durată

- 50 de minute

Introducere

Profesor-învățător:

Bună ziua, copii! Astăzi vom învăța despre păduri și despre importanța acestora în viața noastră. Eu vă voi citi o poveste, dar am nevoie de ajutorul vostru pentru a fi o poveste bună. Este povestea unui lepuraș și a prietenilor săi.

*profesorul-învățător folosește prezentarea .ppt ce conține Povestea lepurașului.

*dacă activitatea se desfășoară în afara clasei, se pot imprima planșele sau se poate folosi o tabletă.

*puteți încuraja elevii să citească povestea.

*recomandăm parcurgerea poveștii de către profesor-învățător înainte, pentru a putea identifica punctele cheie.

Povestea citită de profesor-învățător:

A fost odată un lepuraș care trăia într-o pădure, alături de prietenii lui. Acolo avea tot ce-i trebuia. Avea de mâncare, tot felul de bunătăți și apă proaspătă de izvor. Se bucura de toată forfota naturii, de bâzâitul albinelor, de ciripitul păsărelelor și de foșnetul frunzelor în adierea vântului.

Profesorul-învățător arată sau proiectează imaginea:

Planșa 1 – Lepurașul în pădure [[link](#)]

lepurașul nostru iubea să călătorească. Pe cât de mult își iubea casa, pe atât de mult iubea, să descopere și să vadă cele mai mari și mai frumoase păduri din lume.

Profesorul-învățător arată sau proiectează imaginea:

Planșa 2 – Lepurașul călătorește [[link](#)]

Într-o zi, întorcându-se acasă, s-a întristat foarte tare. Pădurea, casa lui, a fost tăiată. Cât vedeai cu ochii, erau doar trunchiuri de copaci doborâți și liniște, o liniște apăsătoare.

Profesorul-învățător arată sau proiectează imaginea:

Planșa 3 – Pădurea Defrișată [[link](#)]

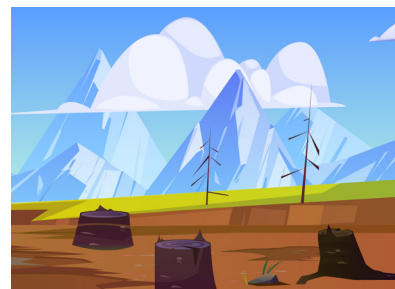
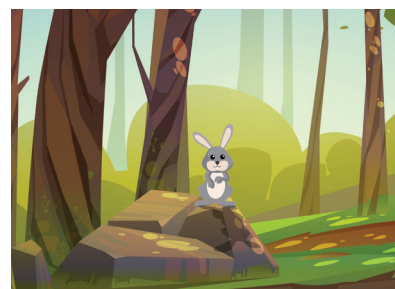
Ce era de făcut? Copacii erau tăiați, nu se mai auzea nici un ciripit de păsărele, iar prietenii săi, nici urmă de ei.

Gândindu-se la toate acestea, întristat și cu privirea în pământ, lepurașul observă niște urme. Erau de mai multe feluri.

Oare ar putea să se ia după ele? Dacă ar reuși să-și găsească prietenii, cu siguranță ar putea afla ce s-a întâmplat și ce e de făcut. Prietenul urs sigur l-ar ajuta. Poate ar putea să-și dea seama încotro a plecat ursul, găsindu-i urmele...

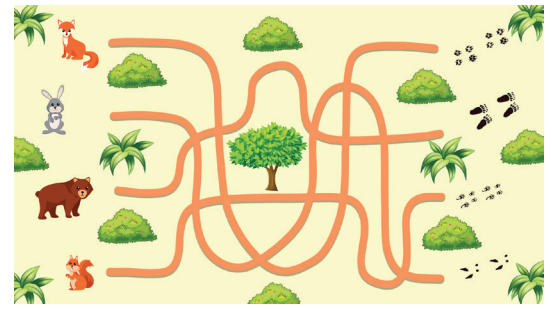

Profesorul-învățător către elevi: Ce-ar fi să-l ajutăm?

Profesorul-învățător arată sau proiectează imaginea și încurajează elevii să identifice urmele pentru fiecare animal, în ordinea: iepuraș, veveriță, vulpe, urs:
Planșa 4 – Urme Labirint [[link](#)]

După o destul de lungă căutare, cu puțin ajutor, iepurașul reuși să-și găsească prietenul.

Profesorul-învățător arată sau proiectează imaginea:
Planșa 5 – Iepurașul și Ursul [[link](#)]

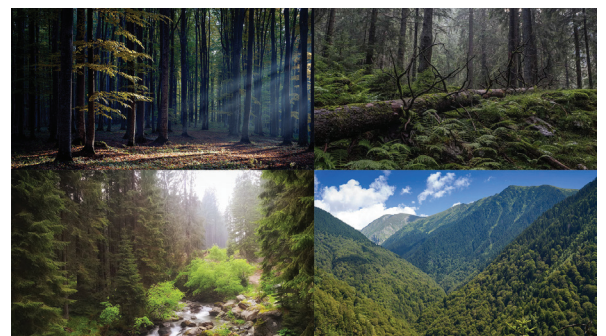
- Ursule! Ursule, cât mă bucur să te văd! Te caut de nu știu când! Spune-mi, te rog, ce s-a întâmplat cu pădurea noastră și ce ne facem?

- Iepurașule, mă bucur că m-ai găsit! Și eu sunt trist și îngândurat. Într-o zi, când erai plecat, a început o zarvă mare în pădure. O mulțime de oameni cu topoare au venit și au început să taie copacii. Noi toți ne-am speriat și am fugit să ne ascundem, dar încet, încet, copac după copac, pădurea noastră a dispărut cu totul și noi am fost obligați să plecăm.

O vreme n-am știut ce să fac, dar am aflat că, undeva în munți, există niște păduri vechi, foarte bogate, unde nu te deranjează nimeni. Acolo, oamenii nu au intrat niciodată, iar pădurea și animalele trăiesc împreună în armonie. În plus, sunt acolo niște copaci atât de mari de nici nu poți să-i cuprinzi. Izvoarele au cea mai curată apă, iar aerul este atât de proaspăt și frumos mirositor! Acestea se numesc păduri virgine și sunt ultimele păduri neatinse de om.

Profesorul-învățător arată sau proiectează imaginea:
Planșa 6 – Pădurile Virgine [[link](#)]

- Eu acolo vreau să ajung, doar că nu știu drumul. Nu vrei să mergem împreună?

- Ba da, Ursule, vreau! La urma urmei, nu prea am de ales. Dar, cum găsim drumul?

- Ar fi cineva care sigur îl știe, spuse Ursul. De multe ori am auzit Veverița povestind despre aceste păduri. Ea sigur ne poate ajuta. Dar cum o găsim pe ea?

- Știu că este o pofticioasă, spuse Iepurașul. Oriunde se află mâncarea ei preferată, acolo este și ea.

- Dar ce mănâncă veverițele? Miere? Zmeură? Brânză? Întrebă ursul încurcat.

- Nuu, în niciun caz. Conuri și ghinde, asta știu sigur. Dacă am ști unde se găsesc, am găsi Veverița negreșit.

Întrebare pentru elevi:

Cred că eroii noștri mai au nevoie de un pic de ajutor. Ce specii de copaci ne dau conuri și ghinde?

Profesorul-învățător arată sau proiectează imaginea:

Planșa 7 – Conuri și ghinde [[link](#)]

Urmează o scurtă discuție, până când elevii identifică speciile de arbori. Apoi, proiectăm:

Planșa 8 – Stejar [[link](#)]

Planșa 9 - Brad [[link](#)]

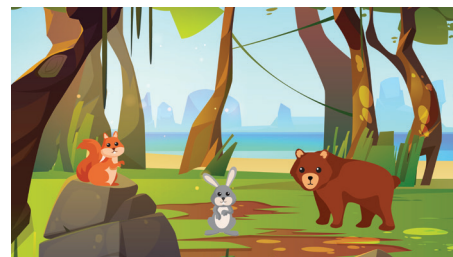

lepurașul și ursul se îndreptară spre un loc plin de conuri și ghinde, brazi și stejari și, după scurt timp, găsiră Veverița lângă un copac, ronțâind.

Profesorul-învățător arată sau proiectează imaginea:

Planșa 10 – Veverița , lepurașul și Ursul [[link](#)]

- Veverițo, cât mă bucur să te văd! spuse lepurașul.

- Și eu mă bucur mult să vă văd, prieteni! E trist ce s-a întâmplat cu pădurea noastră, nu-i așa?

- Foarte trist, spuse lepurașul, nici nu pot să înțeleg. Singura soluție e să ne ducem să locuim în pădurile virgine, neatinsse de oameni, cât mai departe de topoarele lor.

- Înțeleg, spuse Veverița, dar asta nu este o soluție, pentru că mai devreme sau mai târziu și acolo vor ajunge topoarele oamenilor. Și Veverița începu să le explice prietenilor ei ce se întâmplă cu pădurile.

- Vedeți această bucățiță de lemn? La ce credeți că este ea bună pentru oameni?

Întrebare pentru elevi: Ce facem noi, oamenii, cu lemnul din pădure?

Ghidăm răspunsurile către lemnul drept combustibil (să facem focul, să gătim, să ne încălzim) și bunuri din lemn (hârtie, creioane, mobilă, case).

Planșa 11 - lemn combustibil [[link](#)]

Planșa 12 - lemn materie primă [[link](#)]

Continuăm povestea:

- Dar, pădurea? Pădurea vie, ea la ce este bună? Întrebă Veverița.
- Este casa noastră, spuse Ursul.
- Așa este, spuse Veverița, dar sunt lucruri de care ne bucurăm și noi, animalele, dar și oamenii?

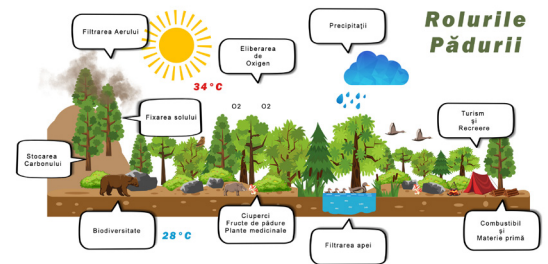

Întrebare pentru elevi: La ce este bună pădurea?

Așteptăm câteva răspunsuri și introducem

Planșa 13 – Rolurile pădurii [[link](#)]

Încercăm să identificăm și să enumerăm rolurile pădurii: aer curat, biodiversitate - casă pentru animale, plante, sursă de hrană – ciuperci, fructe de pădure, apă curată, pământ stabil etc.

- Vedeți, spuse Veverița, secretul este să găsim acest echilibru. Să reușim să folosim și lemnul din pădure, dar să păstrăm și pădurea vie mai departe. Doar în felul acesta vom reuși să ne bucurăm de tot ce are ea de oferit oamenilor și animalelor.

- Dar pădurea noastră? Întrebă leporașul.

- Din păcate, pentru a reface o pădure tăiată durează chiar și zeci de ani. De aceea este important să le protejăm pe cele pe care le avem și oamenii să nu ne lase fără case.

- Dar se poate? insistă leporașul plin de speranță...

- Se poate, spuse Veverița, dar numai cu ajutorul oamenilor. Ce-ați spune dacă împreună am încerca să-i descoperim pe acei oameni care iubesc pădurea și animalele și să le povestim ce am pățit? Ei sigur ne vor ajuta!

- Să mergem, spuse Ursul, iar leporașul și Veverița îl urmau.

Aceasta este povestea eroilor noștri. Ei călătoresc, împărtășesc povestea și cunoștințele lor în speranța că oamenii vor înțelege valoarea pădurii.

Ne vom reîntâlni cu eroii noștri și în alte lecții viitoare...

Recapitulare:

V-a plăcut povestea?

Hai deți să facem o recapitulare. Ce s-a întâmplat cu eroii noștri?

De ce a plecat leporașul? Dar Ursul și Veverița?

De ce a fost tăiată pădurea?

De ce este importantă pădurea?

Ce putem face ca să protejăm pădurea?

Dar în oraș? Avem nevoie de pădure, de spații verzi? Puteți să-mi spuneți de ce?

Completăm răspunsurile elevilor:

Într-un oraș, arborii și arbuștii:

- Purifică aerul, prin absorbția mirosurilor și poluării;
- Îmbunătățesc calitatea aerului, prin reducerea temperaturilor ridicate;
- Conservă energia, prin răcirea clădirilor și, implicit, reducerea nevoii de a utiliza aerul condiționat;
- Produc oxigen;
- Reduc consumul de apă, prin creșterea umidității atmosferice și, implicit, reducerea nevoii de a uda spațiul verde;
- Absorb zgomotul, praful și căldura;
- Transformă zonele urbane din punct de vedere estetic;
- Cresc valoarea proprietăților imobiliare;
- Încurajează mișcarea și socializarea.

Activitate pentru acasă

Identificați, cu ajutorul părinților, numărul și speciile arborilor din jurul casei/blocului în care locuiți.

Activitate practică

Plantare în curtea școlii

Obiective specifice

- Conștientizarea impactului acțiunilor individuale și locale asupra problemelor comunității.
- Îmbunătățirea atitudinii proactive.
- Dezvoltarea de competențe practice în ceea ce privește plantarea.

În cadrul proiectului „Împădurești pentru București” derulat de asociația Viitor Plus, cu finanțare de la Primăria Municipiului București, în perioada septembrie-decembrie 2022, punem la dispoziție gratuit kituri cu puietri de arbori și arbuști pentru plantare în curtea școlii. În total, 563 de arbori și arbuști plantați în București vor marca împlinirea a 563 de ani de la prima atestare istorică a Capitalei.

Asociația Viitor Plus, prin programul său de împădurire Adoptă un copac, derulează în fiecare primăvară și toamnă campanii de plantare și conștientizare pe tema pădurilor, prin punerea la dispoziția doritorilor a diverse oportunități în acest sens. Pentru noutățile din fiecare sezon și pentru a intra în dialog cu noi, vă invităm să urmăriți **Comunitatea Adoptă un copac de pe Facebook**.

Pentru orice inițiativă de plantare vă doriți să implementați, puteți solicita administrației publice locale de care aparțineți să vă pună la dispoziție puietri și specialiști. Ca să reziste pe termen lung puietrii plantați sunt necesare lucrări corecte de plantare și îngrijire. Mult succes!

Durată

60 -120 de minute

Materiale necesare:

- **Ghidul practic – Plantez în București** - aici veți găsi informații despre tot ce aveți nevoie pentru a implementa acțiunea cu succes.
- Unelte (vezi ghid)
- Puietri

Discuție introductivă (15 minute):

Vă mai aduceți aminte Povestea lepurașului?

*recapitulăm principalele momente din poveste

Ce s-a întâmplat cu pădurea?

De ce este ea importantă pentru oameni și animale?

*recapitulăm rolurile pădurii

Dar în oraș? De ce sunt importanți arborii?

*încurajăm răspunsurile elevilor și recapitulăm beneficiile arborilor pentru oraș

Astăzi vom planta împreună arbori, pentru ca în viitor să ne putem bucura de aceste beneficii și în curtea școlii noastre.

A acțiune de plantare (30 - 90 de minute)

Recapitulare – discuție de final (15 minute):

- Cum vă simțiți după această activitate?

- Ce ați învățat astăzi?

- A fost ușor să plantăm?

- Câte plante am reușit să plantăm împreună?

- Ce vom face în continuare? Cum vom avea grijă de plantele noastre?

- Ce altceva putem face?

Recomandare:

Sugerăm continuarea acestei activități cu lecțiile din Ghidul educațional despre importanța pădurilor ([link](#)), de unde au fost extrase și aceste activități.

Surse foto, ilustrații:

www.freepik.com

www.shutterstock.com

 adoptă
un copac

 VIITOR
PLUS

 Primăria
Capitalei

Vă dorim spor la plantat!

Vă mulțumim pentru susținere!

viitorplus.ro
adoptauncopac.ro

adoptauncopac@viitorplus.ro

adopta_un_copac

@adoptauncopac